

ves polotok. Istrijani so bili po národnosti Ilyri pomešani s Keltogalli, ter se ostanki tega vpliva nahajajo še dandanašnji. „Istrija je še ohranila več vasij, kjer se zmešan ilirsko-galsko-italijanski jezik govori.“¹⁾

Dalje na vshodu so bivali Japodi ali Japydi, pri morju, ob Snežniku in kraj Kolpe, pa tudi preko julskih Alp, v današnji dol. Kranjski. Tudi Japodi so bili národní mešanci od Ilyrov in Gallov (Keltov), in Strabo IV. 6, pravi, da

Staroločanka v nekdanji zimski noši. (Fotogr. dr. Fr. L.)

so bili Japodi tetovirani (umetno opikani, pisani) jednako drugim Ilyrom in Trakom, in so nosili keltsko orožje. Vendar iz Strabona prav ne razumemo, ali so bili pisanih teles ali pisanih oblačil.²⁾

Na severni strani, v sedanji Koroški in Štajerski, so bili Tauriski, po Strabonu IV. VII. doseljeni Kelti, kateri so tudi posedli vrhniško

okolico — Nauportus. Pozneje, v rimski dobi, zlasti od Jul. Caesarja sèm, so se Tauriski imenovali Noriki, a so bili le del prebivalcev rimske provincije Norika. Razven teh se imenujejo še druga noriška plemena, in to na severozapadu keltski Boji, Sevaces, Alauni, Ambisontii ob reki Lisar ali pa ob Igoti, bolj na vshodu pa Noriki pri Noreji, Ambicilli menda ob reki Ziller, Ambidravi — Podravljani ob koroški Dravi, Sereti in Serapili najbrže kraj štajerske Drave. Kar se dostaje národnosti noriških Tauriskov, dvomimo, ali so res Kelti. Pač so doljni Tauriskí v soseščini Skordiskov v jugovshodni Panoniji bili Kelti; a gornji Tauriski = Noričani pač niso bili Kelti, temveč Sloveni.¹⁾

Po vshodnih pokrajinah pak so se prostirali Panonci, mnogi in razno poimenovani rodovi: Segestani, Pokolpljani, Tribali in Ilyri („proprie dicti“ veli Plinij, da jih loči od politiških — Trakov), dalje Jasi, Andiceti, Breuki, Arivati, Akali, Amanti, Latoviki, Varičani, Oseriati in Osoni, kakor so se imenovala vsa Plemenčeta od panonskih planin in Snežnika do ustja Kolpe, in od ondod prek do severne strani Blatnega jezera gori do Karpatov. Nazov „Panoni“ ni značil národnosti, temveč je imel pomen zemljepisni. Vendar se zdi, da se je smatrala neka národnost za panonsko v pravem zmislu. Tacit Germ. 43 namreč veli, da „Kotine galski, Ose panonski jezik ovaja, da niso Germani“; določno torej razločuje panonski jezik od nemškega in keltskega. Kakor vse kaže, bili so tudi zapadni Panoni Sloveni.²⁾

Takov nekako je bil geografski in etnografski obraz naše zemlje, kadar so začeli semkaj prodirati Rimljani.³⁾

Rimljani in rimska doba.

V drugem stoletju pred Kristusom so bojeviti prebivalci Italije, navadno po glavnem mestu Rimu Rimljani imenovani, vse tem bolj se jačali in razširjali na vse strani svetá; pa so tedaj raztegnili svojo oblast tudi sèm gori nad našo zemljo slovensko, s katere stanovniki so sicer več časa živeli v lepi prijaznosti.

¹⁾ Terstenjak: Novice 1854. 5, 26. Letopis Matice Slov. 1874. 169 sl. Kres V. 364.

²⁾ Terstenjak: Novice 1854. 25. Letop. Mat. Slov. 1874. 158. sl. Pannonica 1887.

³⁾ Določneje se meje ne dadó opredeliti pred razdelitvijo na rimske provincije.

¹⁾ Terstenjak Novice 1854. 25.

²⁾ Letopis Matice Slov. 1874. 162.

„DOM in SVET“ 1894, št. 11.